

HF Inklusion+
Erfaringsopsamling 2024
på KVUC

HF Inklusion+ på studietur til Bremen september 2024

Med 50 deltagere

Tilbudsgivers virksomhedsnavn (Jf. CVR-register)	Københavns Voksenuddannelsescenter (KVUC)
Tilbudsgivers CVR-nummer	29575711
Adresse	Vognmagergade 8
Postnr.	1120
By	København K
Navn på kontaktperson	Stig Pedersen
Telefonnr. for kontaktperson	31411811
E-mail for kontaktperson	sp@kvuc.dk
Tilbudsgivers forventede leveringsadresse(-r) ved tildeling af Kontrakt	Vognmagergade 8, 1120 København K

Indledende bemærkninger

HF Inklusion+ er et tilbud til unge med en ASF-diagnose (eller med tilsvarende støttebehov) som ønsker at gennemføre en HF-uddannelse. Målet er at de unge efter et 2-årigt grundforløb i en inklusionsklasse er klædt på til at gennemføre den sidste del af uddannelsen (primært valgfag) sammen med KVUC's øvrige HF-kursister på ordinære hold.

KVUC støtter op om FN's 4.verdensmål

Lige adgang til kvalitetsuddannelse for alle og livslang læring.

Målet er, at alle unge på *HF Inklusion+* får muligheden for at gennemføre en faglig ungdomsuddannelse og samtidigt indgå i et studiemiljø med sociale aktiviteter i det omfang de har lyst til og mulighed for.

HF Inklusion+ er tilrettelagt som en ordinær enkeltfags-HF, hvor vi tydeliggør for de unge at de indgår i en ordinær uddannelse. Vi arbejder gennem mentorstøtte sammen med de unge om deres udfordringer med at indgå i en dagligdag på en gymnasial uddannelse.

HF Inklusion+ er således et særligt tilbud som på den ene side er rammesat som et almindeligt HF-tilbud, men på den anden side er et tilbud med mentorstøtte og en særlig ramme med øget struktur og forudsigelighed. Det er vigtigt for KVUC at tydeliggøre denne dobbelthed. Det sker fx i forbindelse med orienteringsaftener, besøg, optagelsessamtaler mv.

Det er særligt mentorenes indsats som adskiller det fra en ordinært HF-tilrettelæggelse. De første to år tilknyttes en mentor, som støtter og vejleder den enkelte unge frem mod det 3.år og dermed videre uddannelse.

På det 3. år får den enkelte unge støtte fra skolens SPS-enhed. Dog er det stadig HF Inklusions studiekoordinator som har kontakt og studievejledning. De unge bliver som KVUCs andre studenter inviteret til translokation og planlægger som andre studenter vognkørsel.

Case 3. årgang.

Mand på 23 år som tidligere har gået stx, men aldrig afsluttet sin eksamen da han midt i 2.g. fik en voldsom hjernerystelse som betød at han ikke kunne noget i en årrække.

Hans aktivitetsniveau er stadig lavt, men han har igennem årene på HF Inklusion+ fået afsluttet en række fag.

Han er målrettet og vil meget gerne fuldføre sin HF- uddannelse.

Han profiterer både af mentorsamtaler og selve rammen.

Forløbet er er tilrettelagt med minimum 23 ugentlige undervisningstimer og med en afstemt rækkefølge. HF Inklusion+ er baseret på HF-enkeltfagsbekendtgørelse, som gør det muligt at tilrettelægge et tilbud med fleksibilitet, struktur og gode rammer for målgruppen.

Nedenstående et eksempel på et skema for år 1:

1.x E22					
	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
8.00 - 8.20	Dansk A	Matematik C	Dansk A	Matematik C	Dansk A
8.20 - 9.15	Dansk A	Matematik C	Dansk A	Matematik C	Dansk A
9.25 - 10.20	Dansk A	Matematik C	Dansk A	Matematik C	Dansk A
10.25 - 11.10	Dansk A	Matematik C	Dansk A	Matematik C	Dansk A
11.10 - 12:00:	Frokost				
12.00 - 12.55	lektie/værksted	samfundsfag C	lektie/værksted	Samfundsfag C	lektie/værksted
13.00 -13.55	lektie/værksted	samfundsfag C	lektie/værksted	Samfundsfag C	lektie/værksted
14.05 - 15.00		samfundsfag C		Samfundsfag C	
15.00 - 15.20					

1.x F23					
	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
8.00 - 8.20	Dansk A	Matematik C	Dansk A	Matematik C	Dansk A
8.20 - 9.15	Dansk A	Matematik C	Dansk A	Matematik C	Dansk A
9.25 - 10.20	Dansk A	Matematik C	Dansk A	Matematik C	Dansk A
10.25 - 11.10	Dansk A	Matematik C	Dansk A	Matematik C	Dansk A
11.10 - 12:00:	Frokost				
12.00 - 12.55	lektie/værksted	Engelsk B	lektie/værksted	Engelsk B	lektie/værksted
13.00 - 13.55	lektie/værksted	Engelsk B	lektie/værksted	Engelsk B	lektie/værksted
14.05 - 15.00		Engelsk B		Engelsk B	
15.00 - 15.20		Engelsk B		Engelsk B	

Det nødvendige samarbejde

Mentorerne på HF Inklusion+ er ansat på KVUC og har alle uddannelse og erfaringer med målgruppen fra tidligere arbejde.

Mentorernes primære opgave er, at de unge får de **bedst mulige betingelser og støtte for at gennemføre uddannelse**. Der er særligt fokus på trivsel, strategier og kompetencer, som gør den unge i stand til at kunne navigere og imødekomme de krav, der måtte forventes at være på uddannelse generelt.

Case: 2. årgang

Super sød, meget målrettet og motiveret kvinde på 23 år.

Den pågældende borger har gået på STU før hun blev optaget på HF Inklusion+

Hun har altid fået at vide at hun ikke var dygtig nok til HF – og siger selv at hun fik betegnelsen ”besværlig”

Nu får hun 10 og 12 i sine eksaminer. Hendes uddannelsesplan efter år 3 er ”noget med dyr”.

Meget reflekteret ung kvinde som igennem mentorsamtalerne har fået afdækket nogle mønstre om sin tidligere skolegang og en familiebaggrund som udover en autismediagnose har spændt ben for at komme videre.

Alle kursister tilknyttet HF Inklusion + har en fast tilknyttet mentor, som fra første dag har fokus på:

- *Fremmøde*
- *Observation og intervention* når en kursist har udfordringer der hindrer egen eller medkursisters deltagelse i undervisningen. Det kan fx være når en kursist bliver udadreagerende eller modsat lukker af for kontakt til underviseren eller andre unge i klassen
- *Facilitering* af samtaler og netværkssamarbejde med interne/eksterne aktører.
- Træning i at indgå i relevante formelle såvel som uformelle *sociale sammenhænge*

Den samlede indsats fra KVUC i forbindelse med HF Inklusion+ er baseret på et godt og nødvendigt samarbejde mellem forskellige kompetencer som både arbejder med fælles indsats i klasselokalet, men også i andre områder af dagligdagen. Det kan fx være i forbindelse med sociale arrangementer, studieture osv.

Udklip fra et kollegaportræt bragt på KVUC's intra september 2024
(Gengivet med tilladelse fra de interviewede)

”På HF Inklusion+ (herefter kaldet INX) arbejder undervisere, mentorer og studiekoordinator ud fra et samlet mål om at skabe de allerbedste rammer for kursister med autismespektrumforstyrrelse eller et lignende støttebehov på KVUC. I dette portræt kan du få et indblik i, hvordan vores kollegaer på INX sammen danner disse rammer.

Vi har taget en snak med to undervisere på INX samt en mentor og studiekoordinatoren. Anne Meisner Pedersen og Jakob Sørensen underviser INX-klasserne i dansk, engelsk og historie, Sven Arne Marcussen er ansat som mentor, og Julie Reventlow er studiekoordinator på INX. Hverdagen for de fire og deres andre kollegaer er på nogle punkter sammenlignelig og på andre vidt forskellig.

Både Julie og Sven møder de unge allerede første gang, de træder ind på KVUC til enten orienteringsaften eller optagelsessamtale. I 2024 afholdt mentorerne over 80 optagelsessamtaler af 45 minutters varighed. Her har de ikke fokus på faglige kompetencer, men kriterier som studieparathed, selverkendelse i forhold til diagnose og praktiske barrierer som transportmuligheder til KVUC. Kollegaerne er gennem de seneste års erfaring blevet klogere på, hvad der er vigtigt i forhold til, at en potentiel kursist kan få det bedste ud af en plads på INX. Efter samtalen varetager Julie korrespondancen med de kommende kursister og deres tilhørskommuner, der skal bevilge dem pladsen, inden de i august måned starter på KVUC og møder deres undervisere.

Stærkt samarbejde, men forskellige arbejdsopgaver

Samarbejdet på tværs af faggrupperne omkring INX-klasserne er helt essentielt. Det kommer både til udtryk gennem videndelingsdage, teammøder og klassekonferencer, hvor de tilknyttede lærere og mentorer udveksler idéer, viden og erfaringer omkring deres fælles klasser og målgruppen generelt. Men det er særligt i det daglige samarbejde, at styrkerne ved de forskellige fagligheder og ansvarsområder bliver tydelige.

Jakob og Anne fortæller, hvordan man som lærer på klassiske hold ofte står ret alene, hvis man oplever nogle problemer i klassen, men sådan er det ikke på INX. For mentorerne tager hånd om eventuelle problemer eller konflikter, så man som lærer kan fortsætte undervisningen. Ifølge Jakob er kombinationen af undervisere og mentorer helt afgørende, fordi de på hver deres måde bidrager til kerneopgaven. Derfor ville eksempelvis en tolærerordning ikke have samme effekt.

Mentorernes arbejdsdag starter allerede før undervisningen, hvor de unge ofte melder ind via telefon, hvis de oplever nogle udfordringer i løbet af morgenen. På den måde kan lærerne og mentorerne sammen forberede sig på programmet den pågældende dag.

En anden samarbejdsflade for mentorerne er med kursisternes netværk. Sven og Julie pointerer, at INX adskiller sig ved, at forældresamarbejdet fortsætter efter kursisten er fyldt 18 år. Eksempelvis deltager kursistens netværk både i optagelsessamtalerne, og når mentorerne holder møder i forbindelse med eksamensforberedelsen.”

Man kan sige at tilrettelæggelsen af HF Inklusion+ ikke er mulig uden tilstedeværelsen af mentorer, men også at det ikke er muligt uden dette samarbejde!

Der er mange aktører forbundet med dagligdagen og det langsigtede mål: Det kan illustreres således:

Mentorstøtten (og derved mentorsamtaler) består af både **planlagte samtaler og ad hoc samtaler**. Derudover er mentorerne til stede i et vist antal undervisningstimer for at danne sig et indtryk af hvordan de enkelte unge fungerer socialt i en klassesammenhæng og som studerende generelt. Disse observationer er vigtige for senere mentorsamtaler og korrespondance med diverse parter – især den unge. Det kan være SMS'er om morgenen for at få den unge hjemmefra eller senere på dagen for at spørge hvorfor vedkommende ikke er mødt i skole mv.

Case 3. årgang.

Mand på 24 år som dygtig fagligt, men med høje forventninger til sig selv og derfor ofte haft brug for mentor til at hjælpe med forventningsafstemning

Han har gået på en specialskole og er derfor vant til en fast ramme som han er god til at støtte sig op af.

De konkrete samtaler har fokus på den problematik som er vigtig her og nu, men selvfølgelig med et længere sigte på gennemførelse af uddannelse.

Strukturen på HF Inklusion+ med mentorer **i og omkring klassen** har hele tiden været og er stadig afgørende. Det har den konsekvens at der kan gribes ind i 'øjeblikket' og ikke først når der ligger en planlagt samtale i kalenderen.

Overordnet er mentorsamtalen det vigtigste redskab for at holde den enkelte unge på sporet i sin uddannelse. I den forbindelse er det vigtigt at nævne relationen mellem mentor og den unge – en relation som opbygges gennem et tidsrum som afhængig af den unges lyst og evne til at åbne sig for et samarbejde. Mentorenes professionelle tilgang og teknikker er vigtigt for dette samarbejde. Derfor prioriteres løbende efteruddannelse, supervision og sparring højt for den samlede mentorgruppe.

Et andet vigtigt redskab for at skabe succes er rammen omkring både dagligdagen (den enkelte time, dagen, samtaler, en tilgængelig mentor mv) men også 'hele rammen'

Vi taler tit om på KVUC at der er unge som mest alt 'profiterer af rammen'. Dvs. de har gavn af det overskuelige, planlagte, forudsigelige og så de planlagte samtaler.

Derfor er **mentorsamtalen** og **den gode ramme** to helt afgørende aspekter for at gøre HF Inklusion+ til den succes som KVUC selv anser tilrettelæggelsen for at være.

Det kan i den forbindelse pointeres at KVUC selv er glade for (og stolte af) at have HF Inklusion+ i huset, da vi i på den måde kan tilbyde en særlig sårbar gruppe af unge en ungdomsuddannelse, som de i ganske stor stil kan gennemføre.

Case 2. årgang

Mand på 22

Han er på 2. år kommet godt i gang med nogle gode studiemæssige strategier som er tilegnet gennem 1.år på HF Inklusion+

Han har et fint fremmødet er stabilt og er som oftest velforberedt. Og deltager aktivt i undervisningen.

Det første skoleår på KVUC har lært ham både at være aktiv og tage initiativer i forhold til andre i klassen. Det betyder at han har fået flere venner på skolen, hvilket er helt nyt for ham.

Profiterer af faste samtaler - spørger og undrer sig over meget af det der udfordrer i forbindelse med studiet.

Relationen til en fast mentor har været afgørende for denne udvikling. Han er tydeligvis blevet mere tryk med mere tillid både til sin mentor, men også undervisere og andre i klassen

Fx er han også blevet god til at tage kontakt og opsøge hjælp i de perioder hvor det er svært både at komme i skole og være i skole.

Han taler en del med sin mentor om en angstproblematik, søvnmønstre og periodevis fravær.

De lange dage som følger af de nødvendige 23 undervisningstimer for at modtage SU, er belastende for mange unge på HF Inklusion+. På sigt har vi et "stille håb" om at denne ramme kan ændres på landsplan således at et SU krav om 23 timer vil kunne nedsættes for sårbare unge med diagnoser. Det vil selvfølgelig betyde at studiet forlænges frem mod en afsluttet HF, men til gengæld for et bedre studieforløb for målgruppen.

Case årgang 2

Ung kvinde på som efter det første år på HF Inklusion+ føler sig mere og mere tryk i klassen og socialt kommer godt ud af det med mange af sine klassekammerater. Det er nyt for hende at have venner i skolesammenhæng.

Hun deltager i de fleste sociale arrangementer, men er samtidig også meget bevidst om hvor meget energi der bruges på det sociale. Det blev fx meget tydeligt i forbindelse med studieturen, hvor hun ind imellem havde det svært.

Hendes mentor taler med hende om at få en god balance i energiregnskabet med strategier for at vælge til og fra - fx i forbindelse med forskellige arrangementer.

Generelt profiterer hun vældig godt af de rammer der bliver tilbudt på HF Inklusion+ og er godt på vej til at blive en kompetent studerende.

Motivationen for at gennemføre en uddannelse.

Her er indsatserne præget af flere ting:

- Først fremmest er undervisningens kvalitet en afgørende faktor. Lærernes efteruddannelse har derfor høj prioritet. Det er særlig med fokus på tilrettelæggelse og afvikling af timerne.
- Derudover er mentorernes indsats som allerede nævnt en afgørende faktor. I denne sammenhæng vil vi gerne pege på indsatsen mod ensomhed – og dermed de sociale faktorer. Det er vigtigt at der afsættes ressourcer og tid til denne indsats. Et område som i de kommende år bør opprioriteres med en øget indsats af både lærere og mentorer i den enkelte klasse.
- Mentorernes efteruddannelse bør også udvikles. Bare for at pege på et enkelt område er det selve samtalerne kvalitet og kreativitet. Hver samtale er forskellige afhængig af relation og den enkelte mentors mulighed for at finde /pege på løsninger og muligheder.

Brobygning til videre uddannelse

Overgange er en vanskelig proces for unge med fx autisme. Vi kan lokalt på KVUC gøre en relativ stor indsats for at få ny unge godt integreret i en deres HF-forløb.

Det kan være ved at vi arbejder en del med overgang fra 2. år til 3. år, hvor mentorstøtten forsvinder og de unge skal stå mere på egne ben i forbindelse med valg. Vi træner denne indsat i det sidste halve år ved at indskrive alle HF Inklusions unge på et valgfag. Her kan der typisk sidde over 30.

Det vanskelige er at støtte op om er overgangen til nyt studie efter HF.

Der arbejdes konkret med vejledning mod videre studie. Målgruppens primære studievalg er typisk længerevarende universitetsuddannelse eller professionsuddannelser.

Vores forventning er at de to år i stamklasse og det efterfølgende 3.år med den nødvendige studietræning og mentorstøtter i høj grad klæder disse unge på til et videre kompetencegivende studieforløb.

Afsluttende bemærkninger

KVUC har stor fokus på følgende værktøjer for at sikre en velfungerende og helhedsorienteret indsats:

- Individuelle ugentlige mentorsamtaler med den unge om mål og personlige/sociale mestringsstrategier holdt op mod uddannelse.
- Støtte efter behov fra en mentor i nødvendig udstrækning i såvel som uden for den konkrete undervisningssituation.
- Understøttelse af den unges fremmøde og motivation
- Individuel mentorstøtte målrettet den unge med fokus på studiestrategier.
- Individuel afklaring af den enkelte unges potentialer og kompetencer samt uddannelses- og karriemuligheder
- Samarbejde med netværk omkring den unge (forældre/bosteder)
- Tilbage melding til sagsbehandlere og netværk
- Samarbejde med og overlevering til underviserne og administration
- Kompetenceudvikling af mentorer
- Evalueringssamtaler (underviser — kursist — mentor)